

Monika Tatarczuk

Klient na rynku usług oferowanych przez szkoły tańca

Problemy Zarządzania, Finansów i Marketingu 16, 69-78

2010

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

MONIKA TATARCZUK

Uniwersytet Szczeciński

KLIENT NA RYNKU USŁUG OFEROWANYCH PRZEZ SZKOŁY TAŃCA

Wprowadzenie

W zależności od miejsca zamieszkania, zarobków, wieku, liczebności oraz innych czynników członkowie gospodarstw domowych swój wolny czas spędzają na różne sposoby. Wśród szerokiej oferty znaleźć można wiele propozycji, takich jak usługi edukacyjne, turystyczne, sportowe i inne.

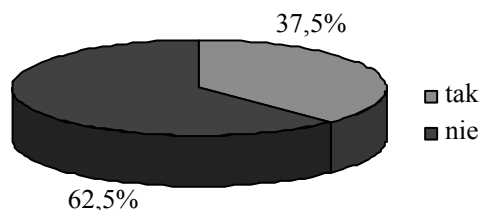
W ostatnich dwóch dekadach XX wieku zanotowaliśmy gwałtowny rozwój rynku usług sportowych. Rozwój ten wynika z takich powodów, jak: wzrost liczby widzów oglądających widowiska sportowe, wzrastające zainteresowanie mediów transmisjami sportowymi, zwiększenie generowanych wartości obrotów i zysków, rozwój sponsoringu sportowego, globalizacja sportu czy troska o zdrowie i sylwetkę. Konsumenci coraz częściej wybierają usługi związane z wypoczynkiem i rozrywką oraz godzą się płacić wyższą cenę za ich jakość, a wzrastająca liczba podmiotów gospodarczych oferujących takie usługi w Polsce powoduje, że stworzył się nowy rynek, który obecnie urasta do rangi jednego z głównych rynków branżowych.

1. Charakterystyka rynku usług sportowych

Rynek sportowy jest podsystemem szerzej rozumianego rynku, na którym potrzeby nabywców, związane z wykorzystywaniem sportu, są zaspokajane przez podmioty oferujące produkty sportowe pod postacią usług, dóbr materialnych, informacji, miejsc lub innych osób.

Zajęcia sportowe zawsze były pojmowane w kategoriach komercyjnej usługi, której potencjalnym klientem jest każdy człowiek dbający o swoje zdrowie. Oferta rynku usług sportowych jest obecnie tak szeroka, że potencjalny klient może znaleźć ofertę dla siebie, czy to z zajęć zorganizowanych grupowych, czy indywidualnych, wśród różnych dyscyplin sportowych i form aktywności fizycznej.

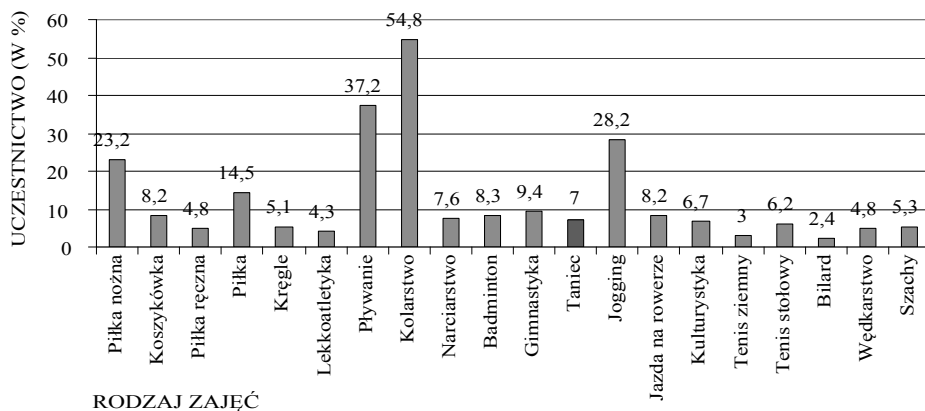
Obecnie uprawianie jakiegokolwiek sportu deklaruje 37,5% Polaków, w tym 40% mężczyzn i 35,3% kobiet. Łatwo policzyć, że to około 14,5 miliona ludzi w naszym kraju.

Rys. 1. Uczestnictwo w zajęciach sportowych w Polsce

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS z 2008 roku.

Poszczególne dyscypliny i procentowy udział w nich osób uprawiających sport przedstawia rysunek 2.

Rys. 2. Uczestnictwo w zajęciach sportowych według rodzaju zajęć (każda osoba może uczęszczać na więcej niż 1 rodzaj)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS z 2008 roku.

Jedną z pozycji na rynku usług sportowych są zajęcia taneczne. Jak wynika z wykresu, spośród osób uprawiających sport 7% Polaków wybiera taniec (co stanowi ok. 1 miliona osób, czyli ok. 2,6% polskiej populacji). Jest to szczególny rodzaj sportu, który dopiero niedawno zdobył sporą rzeszę fanów. Taniec jest zaliczany do ćwiczeń rekreacyjnych, mających bardzo korzystny wpływ na zdrowie psychofizyczne. Rytmiczne ruchy w takt muzyki odprężają, pozwalają uwolnić i odreagować nagromadzone emocje oraz uzyskać równowagę wewnętrzną. Z tego powodu można mówić o choreoterapii, na którą składają się ćwiczenia muzyczno-ruchowe, improwizacje ruchowe, jak i typowy taniec. „Taniec wpływa pozytywnie nie tylko na układ ruchowy, ale i na cały organizm, a w szczególności na układ krążenia, oddechowy, nerwowy, pokarmowy oraz na przemianę materii. Dotlenia wszystkie komórki ciała, poprawia krążenie krwi i elastyczność stawów, wzmacnia pracę jelit i zwiększa wydolność płuc. Wyrabia koordynację ruchów oraz kształci wyobraźnię i pamięć ruchową”¹. Taniec został więc bardzo spopularyzowany i trafia do szerokiego grona ludzi.

2. Rynek zajęć tanecznych w Polsce

W ostatnich latach tematyka tańca stała się bardzo popularna pod względem oglądalności oraz promocji zdrowego stylu życia. To za sprawą mediów taniec zaistniał jako jedna z popularniejszych form sztuki i sportu w Polsce. Sztuki, jeżeli jest wyłącznie oglądany, natomiast sportu, gdy uprawiany jest czynnie. Taniec pojawia się obecnie przy wielu różnych okazjach, stąd prawie nie ma festynu czy innej masowej imprezy bez udziału zespołów lub grup tanecznych.

W dużym stopniu dzieje się to za sprawą tanecznych programów, które emitowane są w telewizji. Taneczne programy rozrywkowe i filmy spowodowały, że coraz więcej osób przekonało się, jak piękny jest taniec i chce się ruszać, jak bohaterzy „You Can Dance”, „Tańca z Gwiazdami” czy „Step Up”. A to przedsiębiorczym osobom otwiera możliwości dobrego zarobku. Na przykład na portalu www.mambiznes.pl opisane jest, jak założyć szkołę tańca. I chociaż obecnie w każdym większym mieście istnieje co najmniej kilkanaście takich szkół, rynek wciąż nie jest przepelniony, tym bardziej, że klienci oczekują dużego zróżnicowania nowoczesnych rytmów i maksymalnie szerokiej oferty – od tańca Bollywood, przez taniec brzucha, afro jazz, salsę kubańską, latino, sambę, bachatę, funky, nikedance, dancehall, reggeaton, show dance, breake dance, elektro dance, sexy dance, aż po flamenco. Dlatego aktualnie każdy program, mający w na-

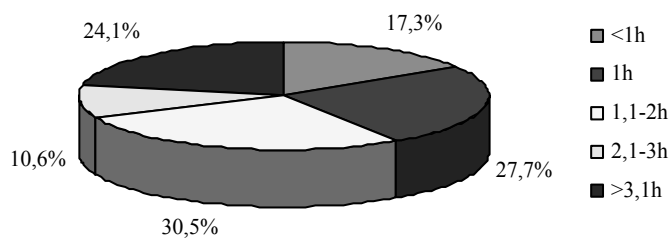
¹ A. Gołaszewska, *Poradnik zdrowie.pl*, 7.05.2009.

zwie taniec, może liczyć na sporą oglądalność. Wydawane są także książki i płyty DVD z kursami tańca, bo przecież wiele osób chciałoby tańczyć jak w MTV lub chociaż tak, jak amatorsko robią to „gwiazdy”.

Aby wygodnie i komfortowo czuć się podczas zajęć tanecznych, należy być odpowiednio ubranym. Wiele firm sportowych rozszerza swoją ofertę właśnie o ubrania i buty przeznaczone do tańca oraz inne produkty inspirowane modą sportową i sportowym stylem życia. Przykładem może być firma Nike, która przeprowadziła bardzo dynamiczną kampanię reklamową, promującą stroje do tańca dla kobiet na wiosnę 2006 roku. „Powiedz, że nie jestem gwiazdą sportu. Ubierz się i tańcz” – to hasło reklamowe, które towarzyszyło wiosennej kampanii. Zachęcało ono do kupna odzieży z kolekcji przeznaczonej dla kobiet zajmujących się czynnie tańcem².

W związku z tym, że taniec stał się tak powszechny, można by domniemywać, że ciągła jego obecność może znudzić ludzi. Jednak tak nie jest. Nadal chętnie oglądane są programy o tańcu, coraz więcej ludzi chce tańczyć i zapisuje się na zajęcia. Taniec stał się także wspaniałym sposobem na zgubienie kilku „nadprogramowych kilogramów” i oczywiście na wzmocnienie kondycji fizycznej. Jest łatwy i przyjemny, a do tego w trakcie zajęć można nawiązać ciekawe kontakty z innymi uczestnikami.

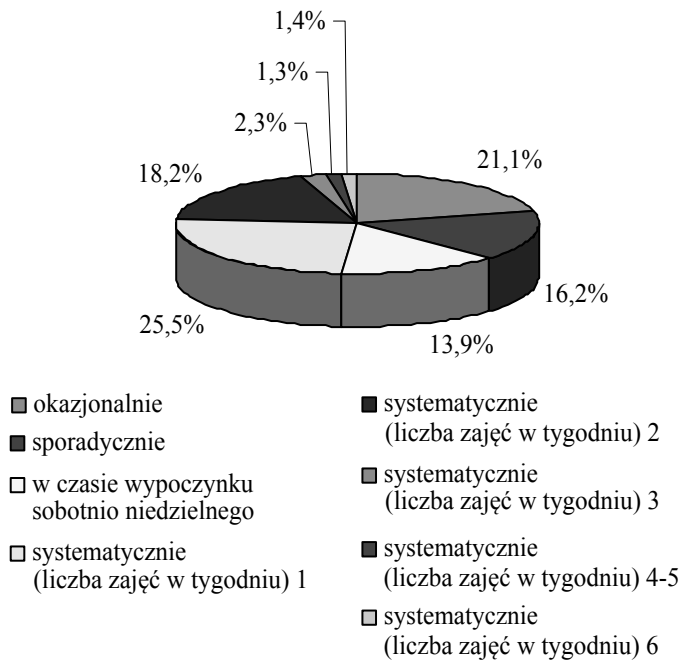
Aktualnie istnieje tak dużo szkół tańca w naszym kraju, że każdy zainteresowany tą formą aktywności człowiek może znaleźć odpowiednią ofertę dla siebie.

Rys. 3. Uczestnictwo w zajęciach tanecznych według czasu ich trwania

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS z 2008 roku.

² M. Tatarczuk, niepublikowana praca magisterska pt. *Sposoby promocji i reklamy tańca w Polsce*, US Szczecin 2008.

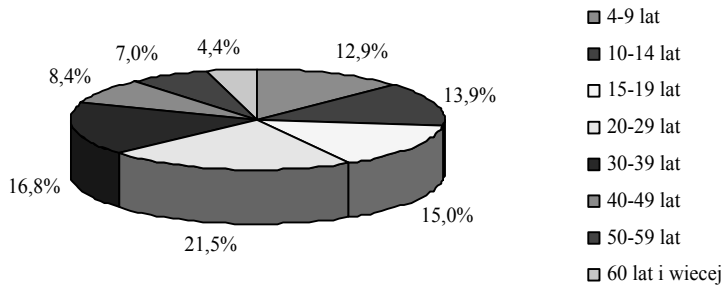
Rys. 4. Uczestnictwo w zajęciach tanecznych według częstotliwości uczestnictwa
 Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS z 2008 roku.

Stale otwierane są kolejne szkoły tańca, które oferują coraz to nowsze style oraz różną częstotliwość uczestnictwa w poszczególnych zajęciach oraz czas ich trwania. Szkoły w całym kraju są od kilku lat oblegane, a chętnych nadal przybywa.

Z zajęć tanecznych korzystają nie tylko małe dzieci czy młodzież. Coraz częściej na salach treningowych możemy spotkać ludzi starszych (emerytów) czy nawet ludzi aktywnych zawodowo (bizneswoman czy biznesmanów). Tworzone są nawet grupy specjalnie dla nich.

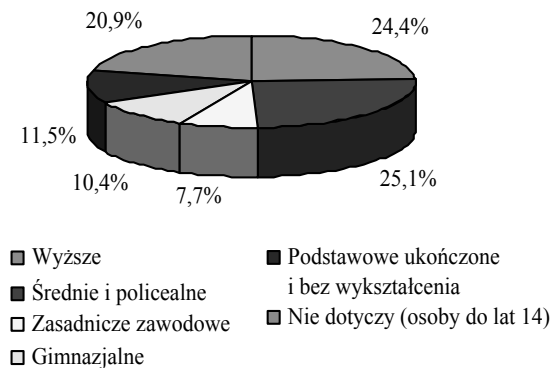
Terapia tańcem jest skutecznym lekiem na przedłużenie młodości osób starszych. Ćwiczenia w takt muzyki, odpowiednio dobrane do wieku i możliwości ruchowych, są jednym ze środków profilaktyki gerontologicznej. Część z tych ludzi zapisuje się na zajęcia taneczne, aby spędzić miło i aktywnie wolny czas, a inni dlatego, że panuje obecnie taki trend, czego przykładem jest ogólnopolska kampania społeczna „Trzymam rytm z Odnovitem” (<http://www.trzymamrytm.pl>), która rozpoczęła się w styczniu 2008 roku. Jej celem było umożliwienie

wszystkim chętnym w wieku od 55 lat wzwyż możliwości uczestniczenia w zajęciach tanecznych przez zbudowanie sieci Szkół Tańca Trzymam Rytm.

Rys. 5. Uczestnictwo w zajęciach tanecznych według wieku uczestników

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS z 2008 roku.

Rys. 6. Uczestnictwo w zajęciach tanecznych według wykształcenia uczestników

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS z 2008 roku.

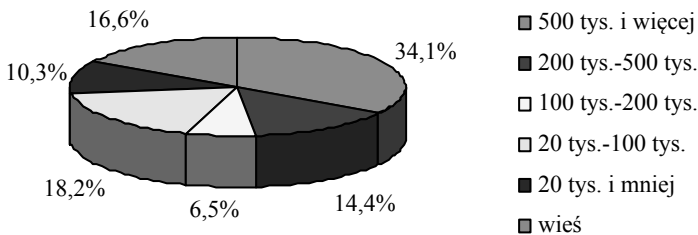
Również tancerze podczas turniejów mogą liczyć na większą publiczność. Jest to o tyle ważne, że w uprawianiu tańca jedną z ważniejszych rzeczy jest możliwość zaprezentowania zdobytych umiejętności i świetna zabawa.

Klienci, którzy są zainteresowani ofertą szkół tańca, oczekują, aby zajęcia taneczne były ciekawe, różnorodne i dawały im poczucie mile spędzonego czasu. Zajęcia taneczne mogą zaspokoić wiele potrzeb umiejscowionych wysoko w hierarchii Masłowa, np. potrzebę samorealizacji, poczucia własnej wartości czy przynależności. Jednocześnie, w przypadku dzieci i młodzieży, istotne są efekty, które można zaprezentować na różnych zawodach tanecznych. Star-

si uczestnicy nabytymi umiejętnościami mogą się pochwalić, np. podczas imprez okolicznościowych, wzbudzić uznanie przyjaciół i rodziny, a nawet zaskoczyć współpracowników.

3. Rynek szkół tańca w Szczecinie

Szkoły tańca są firmami typowo usługowymi. Ich oferta jest przeważnie skierowana do kilku segmentów. Takie przedsiębiorstwa działają głównie na rynkach lokalnych, czasami regionalnych.

Rys. 7. Uczestnictwo w zajęciach tanecznych według miejsca zamieszkania

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS z 2008 roku.

Badania prowadzone w Szczecinie przez autorkę pokazują, że w mieście, które zamieszkuje około 400 tysięcy osób, istnieje blisko 35 ośrodków proponujących różne formy aktywności o zróżnicowanej jakości i cenie. Największy wpływ na rynek szkół tańca ma konkurencja, która zależy od profilu odbiorców, jak również od rodzaju prowadzonych zajęć. Między innymi można tu wymienić:

1. W przypadku zajęć dla dzieci i młodzieży w technice disco dance i hip-hop występuje dość duża konkurencja o bardzo różnej jakości prowadzonych zajęć, jak i cenie. Ceny zajęć tanecznych wahają się od 40 do 100 złotych miesięcznie. Jakość jest różna w zależności od kwalifikacji instruktorów oraz warunków, w jakich zajęcia są prowadzone.
2. Zajęcia taneczne dla dzieci w wieku przedszkolnym są organizowane w prawie każdym przedszkolu za stosunkowo niewielkie pieniądze w trakcie pobytu w nim dziecka. Zaletą jest to, że rodzice nie muszą dodatkowo przyprawiać dzieci na zajęcia. Ceny takich zajęć wahają się od 30 do 40 złotych miesięcznie. Ponadto wiele szkół tańca ma w swojej ofercie zajęcia dla dzieci w wieku przedszkolnym. Ceny zajęć tanecznych w tych szkołach są podobne.

3. W przypadku zajęć dla dorosłych konkurencję stanowią różnego rodzaju zajęcia fitness w formie tańca oraz zajęcia tańca towarzyskiego dla dorosłych. Ceny zajęć fitness wahają się od około 15 złotych za pojedyncze wejście do około 200 złotych za karnet miesięczny (8 wejść). Kursy tańca towarzyskiego dla dorosłych kosztują około 80 złotych za miesiąc (jedne zajęcia tygodniowo)³.

Dodatkowo bezpośrednią konkurencją są inne organizacje sportowe, które zabiegają o widzów lub ćwiczących, natomiast za konkurencję pośrednią należy uznać każdy podmiot spoza rynku sportowego, który oferuje czynne lub bierne formy spędzania wolnego czasu.

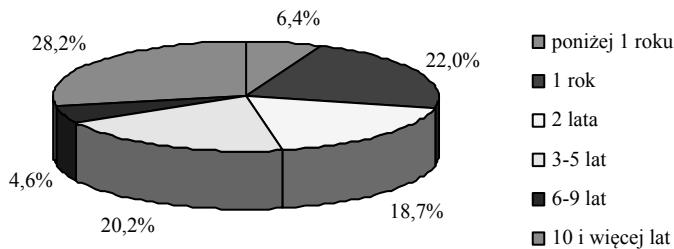
Zajęcia taneczne są poddane znaczącym wahaniom sezonowym. Sezonowość popytu wynika z tego, iż oferta zajęć tanecznych kierowana jest głównie do dzieci i młodzieży. W trakcie ferii zimowych i wakacji letnich większość z nich wyjeżdża na wypoczynek. Wtedy również większość dorosłych wybiera się na urlop. Największy popyt na zajęcia taneczne jest we wrześniu, kiedy są wybierane zajęcia pozalekcyjne dla dzieci, w ciągu roku stopniowo maleje, a w czerwcu spada o około 30%. Przez okres wakacyjny nie prowadzone są zajęcia, aczkolwiek w tym okresie oraz podczas ferii zimowych organizowane są stacjonarne i wyjazdowe warsztaty taneczne.

Jedną z większych szkół tańca w województwie zachodniopomorskim, a także w Polsce, jest Studio Tańca „Shock Dance” ze Szczecina – najlepsza szkoła tańca roku 2007–2010 w Polsce w Disco Dance (według Polskiej Federacji Tańca) oraz aktualni mistrzowie świata w tej dyscyplinie. Studio działa od 1997 roku, jest zrzeszone w Polskiej Federacji Tańca (PFT) i International Dance Organization (IDO). Jest profesjonalnie wyposażone, znajdują się tam: recepcja z poczekalnią (gdzie stoją automaty z gorącymi i zimnymi napojami oraz przekąskami, są tam także wygodne kanapy, np. dla rodziców czekających na dzieci, można w niej także zobaczyć wiele zdjęć wiszących na ścianach z turniejów czy pokazów, a także puchary zdobyte przez zespół na imprezach krajowych i międzynarodowych); 2 sale treningowe z lustrami na ścianach, profesjonalny sprzęt muzyczny i nagłaśniający, szatnie i toalety dla klientów oraz inne pomieszczenia niezbędne do prowadzenia działalności studia, takie jak biuro, pomieszczenie gospodarcze i garderoba, w której przechowywane są stroje. W studiu można zakupić także akcesoria taneczne, takie jak buty do tańca (towarzyskiego i nowoczesnego), baletki, stroje do ćwiczeń, itp.

³ M. Tatarczuk, *op.cit.*

„Shock Dance” jest jedną z nielicznych szkół tańca mającą własną siedzibę. Niewiele szkół dysponuje takim zapleczem technicznym ze względu na koszt inwestycji, aczkolwiek coraz więcej osób decyduje się na takie rozwiązanie, rezygnując z wynajmowania sal gimnastycznych w szkołach. Koszt wynajęcia sali wynosi co najmniej 30 złotych za godzinę. Posiadanie własnego lokalu umożliwia dużą elastyczność przy organizacji zajęć. W zależności od ilości chętnych można stworzyć dodatkowe grupy o różnym stopniu zaawansowania i różnym przedziale wiekowym. Przy niewielkim wzroście kosztów stałych można prowadzić zajęcia na kilku salach jednocześnie.

Na popularność szkół tańca mają także wpływ sami tancerze. Piękne, kolorowe stroje i chęć zdobywania medali przyciąga wielu amatorów tańca. Wiele nowych osób zapisuje się na zajęcia taneczne ze względu na to, że zadowolony znajomy polecił usługę.

Rys. 8. Uczestnictwo w zajęciach tanecznych według jego okresu trwania

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS z 2008 roku.

Oferta zajęć w „Shock Dance” jest elastycznie dopasowywana do aktualnie panujących trendów oraz odpowiada potrzebom klientów ze względu na wysokie kwalifikacje zatrudnionych instruktorów i przyjaźnie urządzony lokal.

W związku z bardzo dużym zainteresowaniem tańcem oraz chęcią oglądania pokazów tanecznych powstała grupa zawodowa tancerzy, która ma na celu obsługę imprez. Wiele firm decyduje się na taką formę urozmaicenia swoich eventów. Tancerze uświetniają pokazami takie wydarzenia, jak imprezy sylwestrowe, okolicznościowe, rejsy na promach i wiele innych. Cena takiego pokazu zależy od miejsca, okoliczności i czasu trwania. Także instruktorzy tańca zatrudniani są przez ośrodki wczasowe i hotele, które pragną zorganizować aktywny wypoczynek dla swoich gości.

Zakończenie

W ciągu ostatnich lat popyt na zajęcia taneczne bardzo się zwiększył, co skutkowało rozwojem działalności studiów tańca. Prowadzenie tego typu działalności jest obecnie bardzo intratne, jednak bez odpowiedniej promocji trudno jest wyróżnić się w wielości szkół tańca. Większość z nich chce zaprezentować swoją ofertę jako aktywną formę spędzania wolnego czasu, propagowanie zdrowia oraz świetną zabawę. Trzeba mieć pomysł, który ściągnie do szkoły ludzi i pozwoli jej się rozwijać. Musi to być coś, co odróżni tę szkołę od innych.

Taniec jest taką formą aktywności fizycznej, którą można uprawiać bez względu na wiek czy płeć. Obecnie oferta na rynku jest tak różnorodna, że każdy, nawet najbardziej wymagający klient, znajdzie coś dla siebie. W przedsiębiorstwach, takich jak szkoły tańca, najistotniejsze jest zadowolenie usługobiorcy. Należy więc stale o niego dbać i zabiegać, elastycznie dopasowując ofertę do potrzeb i panujących trendów na rynku, gdyż to klienci decydują o obecności szkoły tańca na rynku.

**CLIENT ON THE SERVICES MARKET OFFERED
BY DANCE SCHOOLS IN POLAND****Summary**

The article presents consumers' behavior on the sports market. It shows how many people, who work out, decide to participate in dance classes and what are their choices. Dance is a special type of sport, recently discovered by many people. This kind of activity can be practiced regardless of age or sex.

The author shows the dance classes market in Szczecin, and more precisely describes one of the largest dance schools in West Pomerania – Shock Dance from Szczecin.

Translated by Monika Tatarczuk